

ใบความรู้ เรื่อง คำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมาย

คำเปรียบเทียบ คือ คำประสมที่มีความหมายเปรียบเทียบ มักจะใช้พูดและเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป เช่น

ตาขาว หมายถึง แสดงอาการขลาดกลัว

ตัวอย่างประโยค ผีไม่มีจริงหรอก อย่าตาขาวไปเลย

ปากตลาด หมายถึง ปากจัด

ตัวอย่างประโยค อย่าไปมีเรื่องกับแม่ค้านะ ปากตลาดกันทั้งนั้น

คำที่มีหลายความหมาย คือ คำที่ต้องใช้บริบท (ข้อความแวดล้อม) เข้าไปประกอบจึงจะมีความหมายตรงตามจุดประสงค์ หากกล่าวขึ้นมาโดดๆ จะมีความหมายหลายอย่าง ไม่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน

คนกลาง หมายถึง

ก. คนที่นั่งระหว่างกลางโดยคนอื่นๆ นั่งชนาบข้าง

ข. ลูกคนที่อยู่ในลำดับกลางระหว่างพี่กับน้อง

ค. ผู้ถือความเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเมื่อมีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้น

ง. ผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย

จ. ผู้ทำการค้าระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค

ตัวอย่าง การใช้บริบท

๑. คุณสมชัยหรือคนกลางนั้นนั่ง นิ่งอยู่ระหว่างคุณสมคิดกับคุณสุดา (ความหมายเป็นไปตามข้อ

ก)

๒. โอ๊ย ชาวบ้านแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งไม่ยอมให้มีการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน อีกฝ่ายสนับสนุนคงต้องหาคนกลางมาแก้ปัญหาแล้ว (ความหมายเป็นไปตามข้อ ง)

๓. คนกรุงเทพฯซื้อข้าวสารราคาแพงขึ้นๆ แต่ชาวนาก็ยังยากจนเหมือนเดิม รวยแต่คนกลางนั้นหละ(ความหมายเป็นไปตามข้อ จ)

ทางผ่าน หมายถึง

ก. ที่สำหรับไปมาให้ลุล่วงสู่จุดใดจุดหนึ่ง

ข. บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือจุดสะพานเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

ตัวอย่าง การใช้บริบท

๑. จะไปเล่นน้ำที่พิทยา เธอจะใช้ตัวจังหวัดชลบุรีเป็น**ทางผ่าน**หรือเปล่า (ความหมายเป็นไปตามข้อ ก)

๒. บริษัทเล็กๆ อย่างเรา ไม่มีพนักงานคนไหนทำงานอยู่นานๆหรอก เขาก็ใช้ เป็น**ทางผ่าน**เพื่อไปทำงานในบริษัทใหญ่ๆกันทั้งนั้น (ความหมายเป็นไปตามข้อ ข)

การอ่านตีความคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมาย

การอ่านเป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่งเพราะจะช่วยเปิดโลกให้กว้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการอ่านสารคดีหรือบันเทิงคดีก็ตาม ผู้อ่านควรอ่านข้อความหรือเรื่องราวต่างๆ ด้วยความเข้าใจก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากที่สุดในข้อความหรือเรื่องราวต่างๆ บางครั้งเราจะพบคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมาย ดังนั้นจึงควรศึกษาค้นคว้า หรือไต่ถามผู้ที่มีความรู้ถึงความหมายของคำเหล่านั้น ยิ่งอ่านมากขึ้นเท่าใดความรู้ก็ยิ่งเพิ่มพูนมากขึ้นเท่านั้นและจะช่วยให้ทักษะการเขียนของเราดีขึ้นด้วย เพราะสามารถนำคำดังกล่าวมาใช้ประกอบการเขียนให้น่าอ่านและมีคุณค่ามากขึ้น

ตัวอย่าง

ผู้ใหญ่บ้านมองหน้าซีดเซียวของลูกบ้านก่อนถามว่า “ แกแน่ใจนะว่า **ตีนแมว**ขึ้นบ้านแก ไม่ใช่ขโมยของไปขายเอง แล้วบอกเมียว่าถูกขโมย ”

“ โธ่ ผู้ใหญ่ ฉันจะไปโกหกทำไม ฉันมันซื่อจริงๆ วันก่อนเข้าไปในตลาดตันโดน **มือกา** ล้วงกระเป๋าเสื้อหยิบตั้งค์ค่ากับข้าวไปอีก ”

“เออๆแกไปรดน้ำมนต์บ้างก็ดีนะ” ผู้ใหญ่บ้านสรุปอย่างอ่อนใจ

ตีนแมว เป็นคำเปรียบเทียบ หมายถึง ผู้ร้ายที่ย่องเบายิ่งกว่าแมว

มือกา เป็นคำเปรียบเทียบ หมายถึง ผู้ร้ายที่หยิบหรือล้วงของของผู้อื่นได้แนบเนียนราวกับมือ

ทาด้วยกา